

Raport z realizacji

Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Województwa Łódzkiego 2025 za rok 2024

Łódź, 18 marca 2025 r.

Uwarunkowania prawne i programowe

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- Strategia w zakresie Polityki Społecznej województwa łódzkiego 2030
- Strategia Rozwoju Usług Społecznych – polityka publiczna na lata 2021 – 2030 (z perspektywą do 2035 r.)
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025

Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Województwa Łódzkiego 2025 odzwierciedla działania Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021- 2025, dlatego na tej podstawie został opracowany cel główny i cele operacyjne Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Województwa Łódzkiego 2025.

Uwarunkowania prawne i programowe

Celem strategicznym z Narodowego Programu Zdrowia **jest zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu.**

Celem głównym poniższego **Programu**, jest **graniczenie negatywnych konsekwencji wynikających z używania alkoholu, nielegalnych substancji psychoaktywnych i wpływu uzależnień behawioralnych wśród mieszkańców województwa łódzkiego.**

W związku z tym istnieje możliwość dostosowania podejmowanych form działania do lokalnych potrzeb i priorytetów, a także możliwości finansowych samorządu województwa łódzkiego.

Realizacja poszczególnych zadań Programu finansowana ze środków pochodzących z budżetu województwa łódzkiego, przeznaczonych na jego realizację – tzw. korkowego tj. kwot pochodzących z zezwoleń wydawanych przez Marszałka Województwa na hurtowy obrót napojami alkoholowymi o zawartości do 18% alkoholu. W województwie łódzkim realizatorem Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Województwa Łódzkiego 2025 jest Regionalne Centrum Polityki Społecznej – Jednostka Organizacyjna Samorządu Województwa, zostało powołane Uchwałą nr VII/61/99 z dnia 30 marca 1999 roku Sejmiku Województwa Łódzkiego.

Środki finansowe wydatkowane na realizację Programu w 2024 roku

Na zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wydatkowano środki finansowe w wysokości **1.053.828,77 zł**

Na współpracę z organizacjami pozarządowymi w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych wydatkowano środki w wysokości **299.992,51 zł** (podpisano umów - 9)

Na zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii wydatkowano środki finansowe w wysokości **185.307,88 zł**

Na współpracę z organizacjami pozarządowymi w zakresie przeciwdziałania narkomanii wydatkowano środki w wysokości **115.860,00 zł** (podpisano umów - 4)

Łączna wydatkowana kwota: 1.654 989,16 zł

Podstawowe założenia Programu

Cel główny Programu

Ograniczenie negatywnych konsekwencji wynikających z używania alkoholu, nielegalnych substancji psychoaktywnych i wpływu uzależnień behawioralnych wśród mieszkańców województwa łódzkiego

Cele operacyjne

- Podniesienie świadomości społecznej w zakresie promocji zdrowia oraz prowadzenie edukacji zdrowotnej (cel operacyjny 1)
- Zwiększenie poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji kadr zajmujących się problematyką uzależnień (cel operacyjny 2)
- Ograniczanie skali zjawiska używania alkoholu i nielegalnych substancji psychoaktywnych (cel operacyjny 3)
- Zwiększenie dostępności w zakresie rehabilitacji, reintegracji, leczenia i redukcji szkód dla osób uzależnionych i ich bliskich (cel operacyjny 4)

Cel operacyjny 1. Podniesienie świadomości społecznej w zakresie promocji zdrowia oraz prowadzenie edukacji zdrowotnej

Działania:

1.1 Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii społecznych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu, nielegalnych środków psychoaktywnych

- Audycje radiowe i spoty telewizyjne - 4
- Filmy promocyjno – edukacyjne - 1
- Stoiska i akcje promocyjno - informacyjne - 2
- Zakup materiałów informacyjno – edukacyjnych dotyczących tematyki uzależnień (ok. 5000 szt.) - 1

Wskaźnik: osiągnięty w roku 2024 – 8 działań; wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 19 (osiągnięty); wartość docelowa (2025) – 5

1.2 Upowszechnianie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych

- Audycje radiowe - 1

Wskaźnik: wskaźnik osiągnięty w roku 2024 – 1; wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 11; wartość docelowa (2025) – 15

Cel operacyjny 1 Podniesienie świadomości społecznej w zakresie promocji zdrowia oraz prowadzenie edukacji zdrowotnej

Działania:

1.3 Upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od alkoholu, nielegalnych środków psychoaktywnych oraz ich rodzin przez bieżącą aktualizację baz danych i ich udostępnianie

- Zakup materiałów informacyjno – edukacyjnych dotyczących nadużywania alkoholu interaktywny projekt „Otwórz się na pomoc” dla młodzieży
- 1

Wskaźnik osiągnięty w roku 2024 – 1, wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 3; wartość docelowa (2025) – 4

1.4 Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem uzależnienia

- Zakup materiałów informacyjno – edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy „Otwórz się na pomoc” w formie gazety Przemoc. Poradnik dla rodziców o przemocy fizycznej i psychicznej wobec dzieci głównie w rodzinie z problemem alkoholowym”

Wskaźnik osiągnięty w roku 2024 – 1; wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 5 (osiągnięty); wartość docelowa (2025) – 4

Cel operacyjny 2 Zwiększenie poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji kadr zajmujących się problematyką uzależnień

Działania:

2.1 Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami uzależnionymi w formie m.in. supervizji, doradztwa, grup wsparcia

- Supervizja kliniczna pracy własnej pracowników leczenia uzależnień

Wskaźnik nr 1: Liczba przedstawicieli kadr zajmujących się tematyką uzależnień, osiągnięty w roku 2024 – 82; wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 185 (osiągnięty); wartość docelowa (2025) – 120

Wskaźnik nr 2: Liczba zrealizowanych procesów doradztwa – 13; wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 21; wartość docelowa (2025) – 25

2.2 Rozwijanie systemu kształcenia, doskonalenia zawodowego i odpowiedzialności zawodowej specjalistów

- Studia podyplomowe pn. „Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień w społecznościach lokalnych”

Wskaźnik nr 1: Liczba przeszkolonych przedstawicieli kadr zajmujących się tematyką uzależnień, wskaźnik w roku 2024 – 2; wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 270 (osiągnięty); wartość docelowa (2025) – 150

Wskaźnik nr 2: Liczba zrealizowanych szkoleń dla specjalistów., wskaźnik osiągnięty w roku 2024 – 1; wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 8 (osiągnięty); wartość docelowa (2025) – 8

Cel operacyjny 2 Zwiększenie poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji kadr zajmujących się problematyką uzależnień

Działania:

2.3 Podnoszenie kompetencji pracowników instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu i nielegalnych substancji psychoaktywnych

- Wojewódzkie Obchody Międzynarodowego Dnia Zapobiegania Narkomanii - 1
- Szkolenia – 13

Wskaźnik nr 1: Liczba przeszkolonych pracowników instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu i nielegalnych substancji psychoaktywnych w roku 2024 – 489 osób; wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 1516 (osiągnięty); wartość docelowa (2025) – 700

Wskaźnik nr 2: Liczba zrealizowanych szkoleń dla pracowników - 13 w roku 2024; wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 25 (osiągnięty); wartość docelowa (2025) – 20

Cel operacyjny 2. Zwiększenie poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji kadr zajmujących się problematyką uzależnień

Działania:

2.4 Podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie problematyki uzależnień

➤ Konferencje, Szkolenia

Wskaźnik nr 1: Liczba przeszkolonych osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie problematyki uzależnień w roku 2024 – 422 osoby; wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 746 (osiągnięty); wartość docelowa (2025) – 600;

Wskaźnik nr 2: Liczba zrealizowanych szkoleń w roku 2024 – 3; wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 8 (osiągnięty); wartość docelowa (2025) – 8

2.5 Organizowanie szkoleń z zakresu nabywania i poszerzania wiedzy i umiejętności na temat FASD (spektrum płodowych zaburzeń alkoholowych)

➤ Konferencje, Szkolenia

Wskaźnik nr 1: Liczba przeszkolonych osób z zakresu nabywania i poszerzania wiedzy i umiejętności na temat FASD w roku 2024 – 290; wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 412 (osiągnięty); wartość docelowa (2025) – 120

Wskaźnik nr 2: Liczba zrealizowanych szkoleń w roku 2024 – 5; wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 11 (osiągnięty); wartość docelowa (2025) – 8

Cel operacyjny 2. Zwiększenie poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji kadr zajmujących się problematyką uzależnień

Działania:

2.6 Budowanie sieci międzyinstytucjonalnych i międzysektorowych połączeń mających na celu koordynację współpracy

- Uroczyste obchody Dnia Kobiet „Siła jest kobietą” (spotkanie dla przedstawicielek NGO)
- XX Posiedzenie Konwentu Dyrektorów i Kierowników Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie Województwa Łódzkiego

Wskaźnik nr 1: Liczba osób uczestniczących w interdyscyplinarnych i międzysektorowych spotkaniach, szkoleniach i inicjatywach w roku 2024 – 32; wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 163 (osiągnięty); wartość docelowa (2025) – 160

Wskaźnik nr 2. Liczba interdyscyplinarnych i międzysektorowych spotkań, szkoleń i inicjatyw z udziałem przedstawicieli poszczególnych służb w roku 2024 – 2; wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 10 (osiągnięty); wartość docelowa (2025) – 8

Cel operacyjny 3 – Ograniczanie skali zjawiska używania alkoholu i nielegalnych substancji psychoaktywnych

Działania: 3.1 Upowszechnienie oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki uniwersalnej, selektywnej, wskazującej, w tym m.in. rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego oraz programów profilaktycznych w zakresie problemów uzależnień wśród osób dorosłych

- Punkty Informacyjno – konsultacyjne - 1
- Regionalny Interwencyjny Telefon Zaufania Dla Dzieci i Młodzieży (766 611 611) - 1
- Wojewódzki Zjazd Liderów Młodzieżowych - 1
- Programy Profilaktyczne (Realizowane przez Samorząd Województwa Łódzkiego w ramach współpracy z NGO) - 6

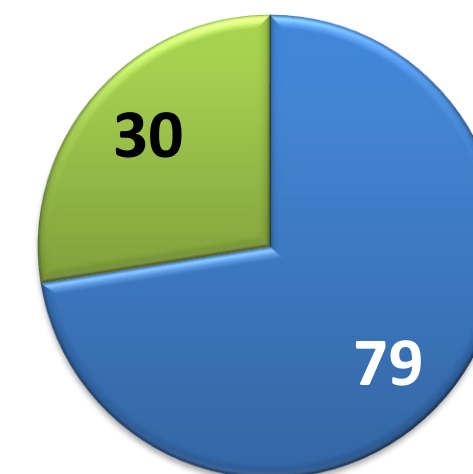
Wskaźnik nr 1. Liczba programów profilaktycznych uniwersalnej, selektywnej, wskazującej, które upowszechniono lub wsparto ich realizację w roku 2024 – 9; wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 26 (osiągnięty); wartość docelowa (2025) – 16

Wskaźnik nr 2. Liczba osób objętych programami profilaktyki uniwersalnej, selektywnej, wskazującej, które upowszechniono lub wsparto ich realizację w roku 2024 - 4 575 osób; wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 11 345 (osiągnięty); wartość docelowa (2025) – 1 000

Cel operacyjny 3 – Ograniczanie skali zjawiska używania alkoholu i nielegalnych substancji psychoaktywnych

➤ Punkty Informacyjno – konsultacyjne na Uniwersytecie Łódzkim, Uniwersytecie Medycznym i Politechnice Łódzkiej (PIK)

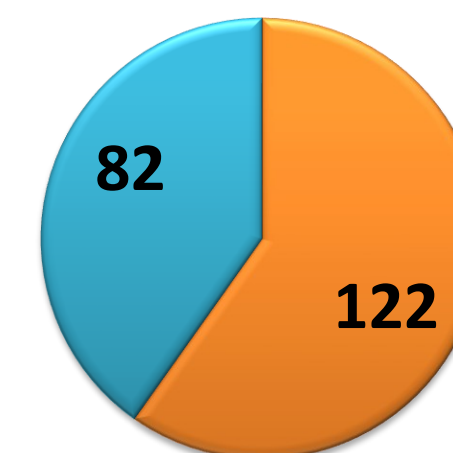
Dane PIK za rok 2024

■ Porady PIK ■ Działania dodatkowe

➤ Regionalny Interwencyjny Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży (726 611 611) - telefon i czat (prowadzony w aplikacji Snapchat i Messenger - pogadajmytutaj)

Dane Telefonu Zaufania za rok 2024

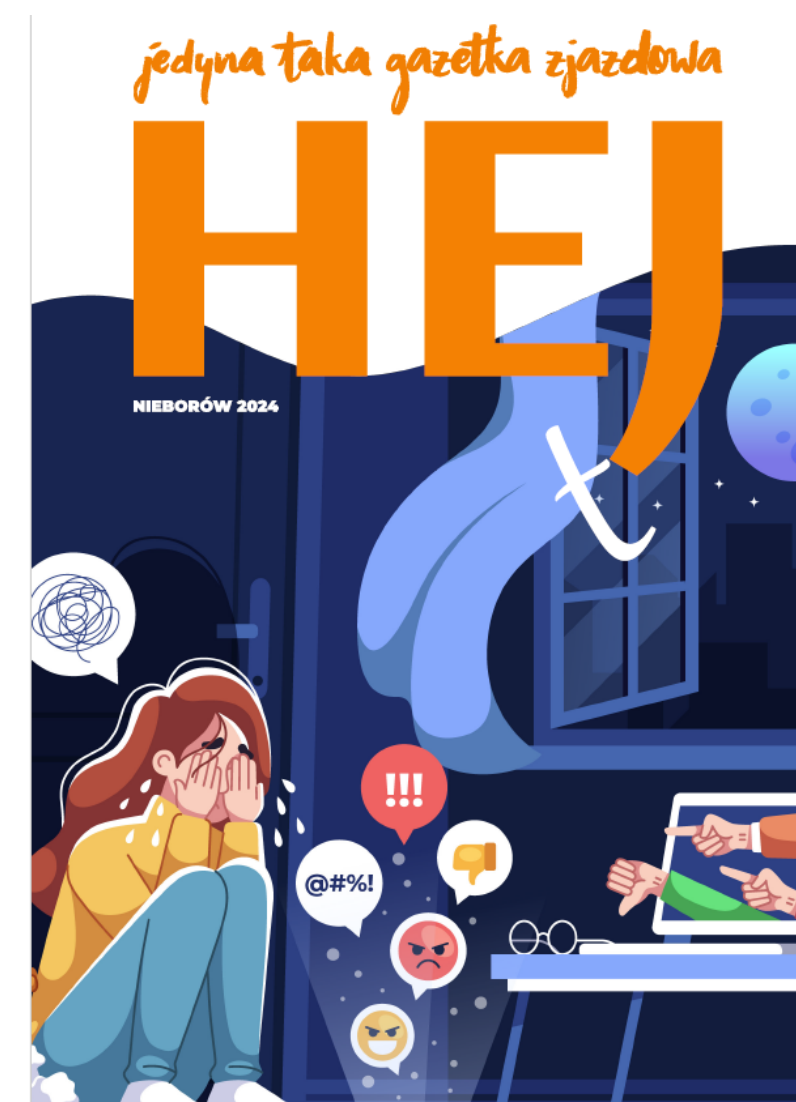

■ Aplikacje Snapchat i Messenger ■ Porady Telefoniczne

Cel operacyjny 3 – Ograniczanie skali zjawiska używania alkoholu i nielegalnych substancji psychoaktywnych

➤ Wojewódzkie Zjazdy Liderów Młodzieżowych (wydarzenie cykliczne)

Cel operacyjny 3 – Ograniczanie skali zjawiska używania alkoholu i nielegalnych substancji psychoaktywnych

Działania:

3.2 Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo – wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem uzależnienia oraz dla rodzin tych dzieci

- Programy Profilaktyczne (Realizowane przez Samorząd Województwa Łódzkiego w ramach współpracy z NGO)

Wskaźnik Liczba osób objętych oddziaływaniami psychologicznymi, socjoterapeutycznymi i opiekuńczo – wychowawczymi w roku 2024 - 46; wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 84; wartość docelowa (2025) – 2 000

3.3 Poszerzenie oferty i rozszerzanie wsparcia dla dzieci i młodzieży, u których zdiagnozowano FASD (spektrum płodowych zaburzeń alkoholowych) oraz dla ich rodziców/opiekunów

- Regionalny Punkt Diagnozy i Terapii FASD w Łodzi
- Szkolenie psychoedukacyjne
- Grupa wsparcia dla rodziców i opiekunów dzieci z FASD
- Projekt pn. „FASD – niepełnosprawność ukryta – poznaj zanim ocenisz”

Cel operacyjny 3 – Ograniczanie skali zjawiska używania alkoholu i nielegalnych substancji psychoaktywnych

Działania:

Wskaźnik nr 1. Liczba dzieci i młodzieży objętych procesem diagnostycznym w roku 2024 – 248; wartość osiągnięta (lata 2021-2024) – 728; wartość docelowa (2025) – 800

Wskaźnik nr 2. Liczba spotkań psychoedukacyjnych dla rodziców /opiekunów dzieci objętych procesem diagnostycznym w roku 2024 – 15; wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 29 (osiągnięty); wartość docelowa (2025) – 8

Wskaźnik nr 3. Liczba przeprowadzonych szkoleń dla rodziców/opiekunów dzieci z FASD w roku 2024 – 1; wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 13; wartość docelowa (2025) – 40

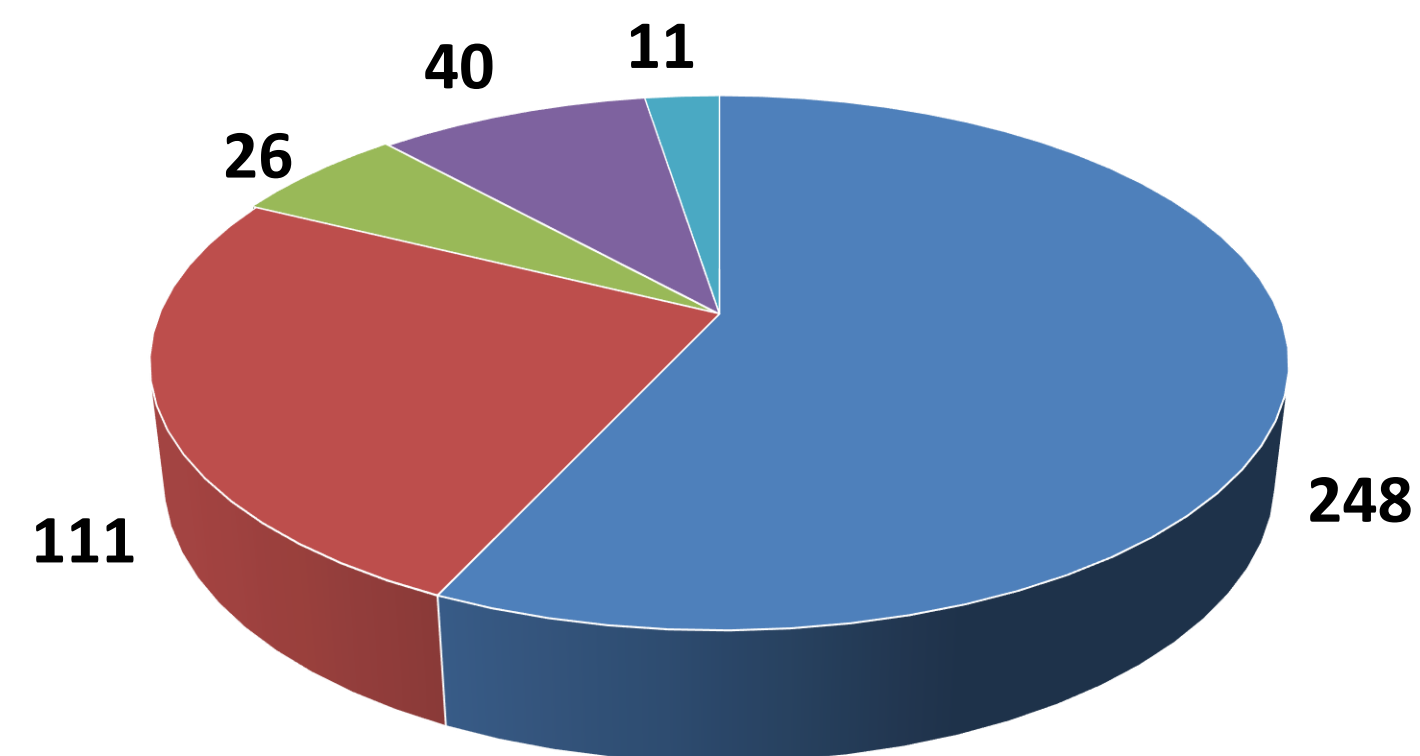
Wskaźnik nr 4. Liczba rodziców/opiekunów dzieci z FASD uczestniczących w szkoleniach w roku 2024 – 122; wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 276 (osiągnięty); wartość docelowa (2025) – 160

Cel operacyjny 3 – Ograniczanie skali zjawiska używania alkoholu i nielegalnych substancji psychoaktywnych

➤ Regionalny Punkt Diagnozy i Terapii FASD w Łodzi

Punkt FASD w 2024 roku

- Liczba dzieci objętych konsultacjami diagnostycznymi (lekarsko /psychologicznymi)
- Liczba dzieci, które otrzymały diagnozę zaburzeń ze spektrum FASD
- Liczba dzieci zakwalifikowane do grupy ryzyka
- Liczba dzieci objętych terapią w Regionalnym Punkcie FASD
- Spotkania grupy wsparcia dla rodziców/opiekunów

Cel operacyjny 3 – Ograniczanie skali zjawiska używania alkoholu i nielegalnych substancji psychoaktywnych

Działania:

3.5 Prowadzenie badań mających na celu prowadzenie skutecznej profilaktyki uzależnień

3.6 Monitoring realizacji zadań i upowszechnienie standardów profilaktyki uzależnień

- Przeprowadzenie badania na temat używania alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną z terenu województwa łódzkiego z zastosowaniem standardów badania ESPAD (Europejskiego Programu Badań Szkolnych nad Używaniem Alkoholu i Narkotyków).
- Regionalny plan rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji dla województwa łódzkiego na lata 2023-2025

**Wskaźnik nr 1. Liczba badań mających na celu prowadzenie skutecznej profilaktyki uzależnień w roku 2024 – 2;
wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 2 (osiągnięty); wartość docelowa (2025) – 2**

Wskaźnik nr 2. Liczba raportów zawierających wnioski z monitoringu realizacji zadań w roku 2024 – 2; wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 2; wartość docelowa (2025) – 700

Cel operacyjny 4 Zwiększenie dostępności w zakresie rehabilitacji, reintegracji, leczenia i redukcji szkód dla osób uzależnionych i ich bliskich

Działania:

4.1 Poszerzanie i udoskonalanie oferty leczenia uzależnienia od alkoholu i nielegalnych substancji psychoaktywnych, w tym o programy ograniczania picia alkoholu i przyjmowania nielegalnych substancji psychoaktywnych, inicjowanie programów redukcji szkód zdrowotnych i społecznych wśród osób używających szkodliwe substancje i uzależnionych od środków odurzających oraz popularyzowanie metod mających naukowo dowiedzioną skuteczność

➤ Programy Profilaktyczne (Realizowane przez Samorząd Województwa Łódzkiego w ramach współpracy z NGO)

Wskaźnik - Liczba realizowanych programów w zakresie rehabilitacji, reintegracji, leczenia i redukcji szkód dla osób uzależnionych i ich bliskich w roku 2024 – 1; wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 6 (osiągnięty); wartość docelowa (2025) – 6

4.2 Wspieranie programów reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu i nielegalnych substancji psychotropowych, w tym wspieranie sieci hosteli i mieszkań readaptacyjnych dla osób w trakcie leczenia lub po jego zakończeniu

➤ Programy Profilaktyczne (Realizowane przez Samorząd Województwa Łódzkiego w ramach współpracy z NGO)

Wskaźnik - Liczba realizowanych programów reintegracji społecznej i zawodowej w roku 2024 – 1; wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 4; wartość docelowa (2025) – 6

Cel operacyjny 4 Zwiększenie dostępności w zakresie rehabilitacji, reintegracji, leczenia i redukcji szkód dla osób uzależnionych i ich bliskich

Działania:

4.3 Podejmowanie działań mających na celu poszerzanie dostępu do leczenia ambulatoryjnego dla osób uzależnionych do alkoholu i nielegalnych środków psychoaktywnych

➤ Programy Profilaktyczne (Realizowane przez Samorząd Województwa Łódzkiego w ramach współpracy z NGO)

Wskaźnik - Liczba realizowanych programów kierowanych do osób korzystających z leczenia ambulatoryjnego w roku 2024 – 1; wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 3; wartość docelowa (2025) – 6

4.4 Wspieranie działalności środowisk abstynenckich

➤ Programy Profilaktyczne (Realizowane przez Samorząd Województwa Łódzkiego w ramach współpracy z NGO)

Wskaźnik - Liczba osób objętych działaniami środowisk abstynenckich w roku 2024 – 325 osób; wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 1256 (osiągnięty); wartość docelowa (2025) – 800

Cel operacyjny 4 Zwiększenie dostępności w zakresie rehabilitacji, reintegracji, leczenia i redukcji szkód dla osób uzależnionych i ich bliskich

Działania:

4.5 Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu i nielegalnych substancji psychoaktywnych

➤ Programy Profilaktyczne (Realizowane przez Samorząd Województwa Łódzkiego w ramach współpracy z NGO)

Wskaźnik - Liczba członków rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu i nielegalnych substancji psychoaktywnych objętych wsparciem w roku 2024 – 80 osób; wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 855 (osiągnięty); wartość docelowa (2025) – 400

4.6 Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem uzależnienia alkoholu i substancji psychoaktywnych

➤ Programy Profilaktyczne (Realizowane przez Samorząd Województwa Łódzkiego w ramach współpracy z NGO)

Wskaźnik - Liczba osób doznających przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem uzależnienia alkoholu i substancji psychoaktywnych objętych wsparciem w roku 2024 – 57 osób; wartość osiągnięta (lata 2021- 2024) – 218; wartość docelowa (2025) – 400

Realizacja celów Programu

Rodzaj działania	2023 rok	2024 rok
Liczba konferencji, szkoleń, supervizji	29	37
Liczba umów dotacyjnych	15	13
Liczba osób objętych wsparciem przez organizacje pozarządowe	3 299	5 353
Łączna kwota wydatkowana na realizację Programu:	1 818 516,57 zł	1 654 989,16 zł

Dziękuję

Kamila Dudkiewicz

**Zastępca Dyrektora Regionalnego Centrum Polityki Społecznej
w Łodzi**

Jednostka Organizacyjna Samorządu Województwa Łódzkiego